

Riksdagspartiernas svar på Vågbrytarens frågor inför valet 2006.

Folkpartiet, 21 juni -06

Hej

Folkpartiet har valt att inte fylla i ja och nej-frågorna i den enkät som ni sänt ut. Istället hänvisar vi till nedanstående text som sammanfattar vår ståndpunkt i frågan.

"Det finns alldeles för mycket osäkerhet om mobilstrålning mm. Vi vill inrätta en offentlig kommission som kartlägger och kompletterar den forskning som har gjorts. Kommissionens resultat får vara vägledande för svaren på de frågor ni ställer, men i dagsläget tycker vi att det saknas kunskap för att ge väl underbyggda svar."

Hör gärna av er om något är oklart.

Med vänlig hälsning
Sara Svanström

Sara Svanström - Politisk sekreterare
Folkpartiet liberalernas riksdagskansli
08-786 52 68 0708-549 092
sara.svanstrom@riksdagen.se
www.folkpartiet.se

Vänsterpartiet, delsvar 27 juni -06

Hej!

Här kommer våra svar från Vänsterpartiet - och vi har inte ändrat ståndpunkt vad gäller 2002 års frågor. Och detta har vi gjort i ett urval. Svaret som jag skickar kommer ifrån Elina Linna, riksdagsledamot, som denna mandatperiod varit ordinarie ledamot i socialutskottet. Om något är otydligt är ni välkomna att höra av er igen.

"Vi har under mandatperioden fortsatt att lägga motioner om elöverkänslighet, ändringar i PBL om master, försiktighetsprincipen, medel för oberoende forskning, TCO riktvärden m.m. Vi har också tagit initiativ till en tvärpolitisk grupp i riksdagen med intresse för dessa frågor och genom denna grupp bl a anordnat ett seminarium i riksdagen om mobiltelefoni, strålning och hälsa. Vi har också arbetat en hel del på lokal nivå t ex i Stockholm där mobilmaster kartlades och publicerades samt att man i Stockholms län infört "strålningsfria" vagnar i kollektivtrafiken.

I riksdagen har tyvärr ingen av våra motioner lett till positivt beslut dvs att vi skulle fått majoritet för våra förslag. Men vi upplever ändå som att fler och fler av riksdagsledamöterna inom alla partier intresserar sig för frågan. Så vi har ett fortsatt ansvar för att driva opinionsarbetet vidare genom motioner, interpellationer, artiklar och debatter."

Med vänlig hälsning
Susanne R Suvanto
Politiskt sakkunnig Socialdepartementet
för Vänsterpartiet
08-405 22 16

Vänsterpartiet, kompletterande svar 13 juli

Hej igen!

Här kommer våra JA och NEJ -svar

1. JA
2. JA
3. JA
4. JA
5. JA
6. JA

- 7a. JA
- 7b. NEJ
8. JA

*Med vänlig hälsning
Susanne R Suvanto
Politiskt sakkunnig Socialdepartementet
för Vänsterpartiet
08-405 22 16*

Miljöpartiet, delsvår 30 juni -06

Hej!

Här är svaren på era frågor. Får be att få återkomma med vad vi gjort under mandatperioden efter sommaren. Kan ni påminna i början av augusti?

Hälsn.

*Charles Berkow
vik Politiskt sakkunnig (mp), Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
/acting Political Adviser (Green Party), Ministry of Sustainable Development
Miljöpolitisk sekreterare / Environmental Policy Adviser
Miljöpartiet de Gröna / Green Party, Sweden
Riksdagskansliet / Parliamentary Office
08 786 49 79 / +46 8 786 49 79
070 374 26 95 / +46 70 374 26 95*

1. Känner ni till att det pågår en intensiv internationell debatt om hälsorisker med strålning från mobiltelefoni och annan trådlös kommunikation?

Ja

2. I den offentliga debatten om mobiltelefonin anförs ofta internationell forskning. Vill ert parti verka för att det sker en opartisk sammanställning och utvärdering av alla forskningsrapporter som påvisar negativa hälsokonsekvenser av strålningen från sändare och mobiltelefoner?

Ja

3. Vill ert parti verka politiskt för att det skall satsas resurser på oberoende, kontinuerlig grundforskning om eventuella hälsoeffekter av långtidsexponering för aktuella strålningstyper?

Ja

4. I FN:s standardregler för funktionshindrade talas det till exempel om rätten till en god bostad och ett fullvärdigt socialt liv. Vill ert parti verka politiskt för att dessa regler även skall gälla elöverkänsliga (handikappgrupp 27 i HSO)?

Ja

5. Mellan tre och fem procent av befolkningen ansågs 1999 vara elöverkänsliga. Detta antal har sannolikt ökat dramatiskt. Alltfler blir miljöflyktingar på grund av den omfattande utbyggnaden av trådlös kommunikation. Vill ert parti på grund av detta verka för att kommunerna ges lagrum för att införa så kallade lågstrålande zoner, dvs. områden där den elektromagnetiska strålningen inte tillåts öka.

Ja

6. Idag krävs varken bygglov eller bygganmälan för basstationer och antenner för mobiltelefoni om det inte krävs någon ny mast eller teknikbod. Detta innebär att demokratiska beslutsprocesser kringgås. Vill ert parti verka för att det ska bli krav på bygganmälan eller bygglov för samtliga basstationer och antenner för trådlös kommunikation?

Ja

7. Miljööverdomstolen har i en dom fastslagit att mobiltelefoni är miljöfarlig verksamhet. Sådan verksamhet lyder under miljöbalken.

Ett stort antal bekräftade och obekräftade studier påvisar allvarliga hälsorisker med mobiltelefoni. Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär att redan risken för skada eller olägenhet medför skyldighet att hindra en verksamhet.

Vill ert parti verka för att:

a) den lagstadgade försiktighetsprincipen stärks så att den verkligen tillämpas vid bygglovsansökningar för mobilmaster?

Ja

b) införa ett tillfälligt stopp för utbyggnaden av nya trådlösa kommunikationssystem tills forskningsläget till fullo är utrett?

Ja

8. Det stora europeiska riksbedömningsprojektet REFLEX, där 12 forskargrupper från 7 olika länder deltog, gav vid handen att mobilstrålningen kan vara genotoxisk. De skador på arvsmassan som påvisades kan bland annat leda till cancer. Antalet rapporterade canceranhopningar nära mobilskickare börjar bli oroväckande stort i hela världen. I andra länder börjar man dra öronen åt sig. Bl. a. har Österrikes läkarförbund och hälsoministerium gått ut med skarpa varningar mot mobiltelefoni med anledning av denna rapport. Österrikes skolläkarförbund har dessutom krävt att skolor och förskolor ska vara lågstrålande områden.

Kommer ni att verka för att liknande varningar utfärdas i Sverige?

Ja

Miljöpartiet, kompletterande svar 17 augusti -06

Kommentar:

Mp har agerat på olika sätt (*under senaste mandatperioden, Vågbrytarens anm.*)

– genom opinionsbildning utanför riksdagen, lokala och regionala politiska församlingar med opinionsbildning;

- i politiska församlingar på nationell, regional och lokal nivå

- i förhandlingar och andra överläggningar med regeringen och vänsterpartiet både i samband med budgetförhandlingar och i andra sammanhang

- i samband med statliga utredningar.

Det är därför svårt att med den korta tiden som står till förfogande ge en heltäckande bild av det vi gjort. Här kommer några axplock:

I riksdagsmotioner har vi krävt:

- att staten utformar riktlinjer för länsstyrelser och kommuner för inrättande av lågstrålande zoner för boende med överkänslighet för den allmänna strålmiljön.

- att regeringen i övrigt upprättar en handlingsplan för att tillgodose det skydd och boende staten enligt RF har, för även den kategori av befolkningen som inte längre kan vistas i offentliga miljöer eller i mast-täta områden.

- att regeringen i regleringsbrev till Statens Strålskydds Institut SSI, förelägger dem att göra en självständig översyn av gränsvärdesättning för human hälsopåverkan för all

- strålning, radiofrekvent och EMF-skapande utrustning, såväl för privat som offentligt bruk med avseende på effekt, uppvärmning, absorption, och frekvenspåverkan.
- att införa bygglovsplikt enligt PBL för basstationer för mobiltelefoni.
 - att förena försiktighetsprincipen enligt MB med tillämpningen av PBL, och därvid förtydliga innebörden av försiktighetsprincipen.
 - att skapa särskilda hänsynsregler och föreskrifter för användning av mobiltelefoni för unga människor.
 - att tillskapa ett Nationellt Forskningsprogram med avsikt att klarlägga långsiktiga hälsoeffekter av daglig långtidsexponering för pulserande högfrekvent strålning.
 - miljö- och hälsokonsekvenserna av kommunikationssystemet RAKEL prövas i enligt MKB förfarande, innan systemet sätts i fullskaligt bruk.
 - att märka telefoner med strålningsvärden både för inkommande och utgående signaler, för passivt läge och för aktivitet samt för absorption.
 - om behovet av förstärkt konsumentupplysning för övrig trådlös telefoni.
 - om behovet av revidering av Miljömålen m a p strålningssäker miljö.
 - om behovet att förenkla förfarande för sanering av elektromiljön på arbetsplatser och sjukhus, myndigheter och offentlig miljö
 - om översyn av Försäkringskassornas nya praxis att skärpa sjukpenningkraven för el-överkänsliga.
 - el-överkänsligas behov av rehabilitering, vård och arbetsträning.
 - om behovet av behandlingsinriktad medicinsk forskning.
 - att försiktighetsprincipen skall gälla vid exponering av elektromagnetiska fält.
 - en rekommendation för barn och ungdom vid användning av mobiltelefon.
 - att SAR-värden för mobiltelefoner görs officiella, enligt de rekommendationer som utgetts och att detta anges i lag.
 - att forskningen på radiofrekventa fält bör ökas.
 - att försiktighetsprincipen skall gälla vid rekommendationer för bosättning eller vistelse i närheten av elektriska och magnetiska fält.
 - att en varningstext bör finnas på mobiltelefoner, som varnar för alltför flitigt användande.
 - att en rekommendation utfärdas angående användning av mobiltelefon i bilar.
 - att forskning om interaktion mellan elektriska fält i luftrummet påbörjas.
 - en sänkning av nuvarande SAR-gränsvärde på 2,0 W/kg till 0,8 W/kg.
 - att miljökonsekvensbeskrivning ska enligt PBL upprättas vid anläggningar för mobiltelefoni
 - att man ska kräva bäst tillgänglig teknik vid master
 - att man ska ställa tuffare miljökrav på operatörerna
 - om behovet av kunskap och pilotprojekt med mätning av elektromagnetiska fält.
 - en översyn av tillämpningen av försiktighetsprincipen i samband med elektromagnetiska fält
 - att riksdagen avslår regeringens förslag att införa ledningsrätt för elektronisk kommunikation.

I förhandlingen om budgeten för 2005 drev vi igenom följande kompromiss med v och regeringen: Möjligheterna och de rättsliga förutsättningarna för att staten i egen upphandling går före och enbart köper lågstrålning telefoner utreds. Möjligheterna att införa ett offentligt register över basstationer för mobiltelefoni och 3.g ses över.

Till följd av detta gick ett uppdrag till Statskontoret för att utreda förutsättningarna för att ställa sådana krav. Utredningen var negativ, men också på mycket tveksamma grunder. Mp delar inte utredningens slutsatser. Diskussioner kommer att föras igen.

Vi har drivit frågan lokalt i några kommuner.

När det gäller opinionsbildning har vi flera gånger offentliggjort uppgifter om mobiltelefoners strålning på vår hemsida. Detta har gett stor uppmärksamhet till frågan om mobilers strålning.

Ovanstående är ofullständig, men ger exempel på hur vi drivit frågan under mandatperioden.

Charles Berkow

*vik Politiskt sakkunnig (mp), Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
/acting Political Adviser (Green Party), Ministry of Sustainable Development*

Kristdemokraterna, 12 juli -06

Hej och tack för era frågor!

Här kommer Kristdemokraternas svar.

Med vänlig hälsning,

/Anna Sundelius

Pol.sakkunnig, Kristdemokraternas riksdagskansli

Frågor till riksdagspartierna angående hälsokonsekvenser av elektromagnetisk strålning

1. Känner ni till att det pågår en intensiv internationell debatt om hälsorisker med strålning från mobiltelefoni och annan trådlös kommunikation?

Svar: ja

2. I den offentliga debatten om mobiltelefonin anföras ofta internationell forskning. Vill ert parti verka för att det sker en opartisk sammanställning och utvärdering av alla forskningsrapporter som påvisar negativa hälsokonsekvenser av strålningen från sändare och mobiltelefoner?

Svar: ja

3. Vill ert parti verka politiskt för att det skall satsas resurser på oberoende, kontinuerlig grundforskning om eventuella hälsoeffekter av långtidsexponering för aktuella strålningstyper?

Svar: ja

4. I FN:s standardregler för funktionshindrade talas det till exempel om rätten till en god bostad och ett fullvärdigt socialt liv. Vill ert parti verka politiskt för att dessa regler även skall gälla elöverkänsliga (handikappgrupp 27 i HSO)?

Svar: ja

5. Mellan tre och fem procent av befolkningen ansågs 1999 vara elöverkänsliga. Detta antal har sannolikt ökat dramatiskt. Alltfler blir miljöflyktingar på grund av den omfattande utbyggnaden av trådlös kommunikation. Vill ert parti på grund av detta verka för att kommunerna ges lagrum för att införa så kallade lågstrålande zoner, dvs. områden där den elektromagnetiska strålningen inte tillåts öka?

Svar: ja

6. Idag krävs varken bygglov eller bygganmälan för basstationer och antenner för mobiltelefoni om det inte krävs någon ny mast eller teknikbod. Detta innebär att demokratiska beslutsprocesser kringgås. Vill ert parti verka för att det ska bli krav på bygganmälan eller bygglov för samtliga basstationer och antenner för trådlös kommunikation?

Svar: nej

7. Miljööverdomstolen har i en dom fastslagit att mobiltelefoni är miljöfarlig verksamhet. Sådan verksamhet lyder under miljöbalken. Ett stort antal bekräftade och obekräftade studier påvisar allvarliga hälsorisker med mobiltelefoni. Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär att redan risken för skada eller olägenhet medför skyldighet att hindra en verksamhet.

Kommentar: Försiktighetsprincipen innebär att redan risken för skada medför skyldighet att "förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön". Det är inte det samma som att verksamheten ska hindras. Denna skillnad i betydelse medför att Kristdemokraterna inte kan ge ett enkelt ja- eller nej-svar på nedanstående fråga.

Vill ert parti verka för att:

a) den lagstadgade försiktighetsprincipen stärks så att den verkligen tillämpas vid bygglovsansökningar för mobilmaster?

Svar: Försiktighetsprincipen ska verkligen tillämpas, men inte stärkas enligt den formulering som anges i frågans bakgrundstext.

b) införa ett tillfälligt stopp för utbyggnaden av nya trådlösa kommunikationssystem tills forskningsläget till fullo är utrett?

Svar: nej

8. Det stora europeiska riskbedömningsprojektet REFLEX, där 12 forskargrupper från 7 olika länder deltog, gav vid handen att mobilstrålningen kan vara genotoxisk. De skador på arvsmassan som påvisades kan bland annat leda till cancer. Antalet rapporterade canceranhopningar nära mobilskickare börjar bli oroväckande stort i hela världen. I andra länder börjar man dra öronen åt sig. Bl. a. har Österrikes läkarförbund och hälsoministerium gått ut med skarpa varningar mot mobiltelefoni med anledning av denna rapport. Österrikes skolläkarförbund har dessutom krävt att skolor och förskolor ska vara lågstrålande områden.

Kommer ni att verka för att liknande varningar utfärdas i Sverige?

Svar: nej

Centerpartiet, 20 juli -06

Hej

Med anledning av er enkät om den elektromagnetiska strålningen ber vi nu från centerpartiets sida att få avstå från att svara.

Vi upplever flera av frågorna är komplexa och av en teknisk karaktär och kan därför inte besvaras från vår sida med ett enkelt ja eller Nej.

Partiet har inte heller en uttalad ståndpunkt avseende vissa av frågorna.

Om ni har någon möjlighet att ställa frågor med öppna svarsalternativ framöver ställer vi gärna upp och svarar.

*Med vänlig hälsning
Hannes Carl Borg*

*Hannes Carl Borg
Politisk sekreterare
Centerpartiets Riksdagskansli, Riksdagen 100 12 Stockholm
Besöksadress Mynttorget 2
Tel 08 - 786 40 14
e-mail hannes.borg@riksdagen.se*

Socialdemokraterna, 9 augusti -06

Hej

Här kommer enkätsvar från socialdemokraterna.

Mvh

Anette Vahlne

.....

1. Känner ni till att det pågår en intensiv internationell debatt om hälsorisker med strålning från mobiltelefoni och annan trådlös kommunikation?

Svar: JA

2. I den offentliga debatten om mobiltelefoni anförs ofta internationell forskning. Vill ert parti verka för att det sker en opartisk sammanställning och utvärdering av alla forskningsrapporter som påvisar negativa hälsokonsekvenser av strålning från sändare och mobiltelefoner?

Svar: JA

Vi vill undersöka vilka åtgärder som kan behöva vidtas mot ohälsa till följd av elektromagnetisk strålning. Det sker på olika håll i landet inom kommun och landsting arbete med att förbättra för dem som är elöverkänsliga genom bra dialoger.

3. Vill ert parti verka politiskt för att det skall satsas resurser på oberoende, kontinuerlig grundforskning om eventuella hälsoeffekter av långtidsexponering för aktuella strålningstyper?

Svar: JA

Vi anser att det är tvärvetenskaplig forskning som behövs.

Regeringen gav i slutet av 2003 Vetenskapsrådet i uppdrag att utarbeta en kartläggning av forskningen om hälsoeffekter av elektromagnetiska fält. I uppdraget ingick även att värdera den nationella forskningens kvalitet och inriktning i ett internationellt perspektiv. Statens strålskyddsinstitut, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap och en norsk expertgrupp har tagit fram rapporter med sammanställningar av forskningsläget.

4. I FN:s standardregler för funktionshindrade talas det till exempel om rätten till en god bostad och ett fullvärdigt socialt liv. Vill ert parti verka politiskt för att dessa regler även skall gälla elöverkänsliga *(handikappgrupp 27 i HSO) ?

Svar: JA. Det sker på olika håll i landet i både kommuner och landsting idag utveckling och anpassning av boende för elöverkänsliga. Det tycker vi är positivt.

5. Mellan tre och fem procent av befolkningen ansågs 1999 vara elöverkänsliga. Detta antal har sannolikt ökat dramatiskt. Allt fler blir miljöflyktingar på grund av den omfattande utbyggnaden av trådlös kommunikation. Vill ert parti på grund av detta verka för att kommunerna ges lagrum för att införa så kallade lågstrålande zoner, dvs områden där den elektroniska strålningen inte tillåts öka?

Svar: JA

Många kommuner har i sin översiktsplan mobilmastfria områden och arbetar idag med att dessa frågor i bra dialog med de elöverkänsliga. Den information och upplysning de drabbade kan ge är mycket viktig. Dock kan det vara svårt att skapa fria zoner eftersom elektromagnetiska fält från till exempel TV- och radiosändare redan täcker i stort sett hela landet.

6. Idag krävs varken bygglov eller bygganmälan för basstationer och antenner för mobiltelefoni om det inte krävs någon nu mast eller teknikbod. Detta innebär att demokratiska beslutsprocesser kringgås. Vill ert parti verka för att det ska bli krav på bygganmälan eller bygglov för samtliga basstationer och antenner för trådlös kommunikation?

NEJ

7. Miljööverdomstolen har i en dom fastslagit att mobiltelefoni är miljöfarligt verksamhet. Sådan verksamhet lyder under miljöbalken. Ett stort antal bekräftade och obekräftade studier på visar allvarliga hälsorisker med mobiltelefoni. Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär att redan risken för skada eller olägenhet medför skyldighet att hindra en verksamhet.

Vill ert parti verka för:

A) den lagstadgade försiktighetsprincipen stärks så att den verkligen tillämpas vid bygglovsansökningar för mobilmaster?

B) Införa ett tillfälligt stopp för utbyggnaden av nya trådlösa kommunikationssystem tills forskningsläget till fullo är utrett?

8. Det stora europeiska riksbedömningsprojektet REFLEX där 12 forskargrupper från 7 olika länder deltog, gav vid handen att mobilstrålningen kan vara genotoxisk. De skador på arvsmassan som påvisades kan bland annat leda till cancer. Antalet rapporterade canceranhopningar nära mobiländare börjar bli oroväckande stort i hela världen. I andra länder börjar man dra öronen åt sig bla har Österrikes läkarförbund och hälsoministerium gått ut med skarpa varningar mot mobiltelefoni med anledning av denna rapport. Österrikes skolläkarförbund har dessutom krävt att skolor och förskolor ska vara lågstrålande områden. Kommer ni att verka för att liknande varningar utfärdas i Sverige?

Svar: NEJ inte som det ser ut idag men är inte främmande för det.

Moderaterna, 14 augusti -06

Hej, här är svaren från moderaterna på de frågor ni ställt. (Förhoppningsvis rätt denna gång)

- 1 ja
- 2 Ja
- 3 ja
- 4 nej
- 5 nej
- 6 nej
- 7 nej

- a nej
- b nej
- 8 nej

Att bara svara ja eller nej ger naturligtvis inte någon heltäckande bild eller ens möjlighet till en bedömning vad partierna föreslår. Jag har dock anpassat mig till er frågemall.

*Hälsning
Bo Genfors*